

עת"א 38199/09/18 - מחמד אבו סרארי נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת

02 נובמבר 2018

עת"א 38199-09-18 אבו סרארי(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'

בפני	כב' השופט יוסף בן-חמו
העותר	מחמד אבו סרארי
נגד	
המשיבים	1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים 2. מדינת ישראל

החלטה

העותר הגיש עתירה ליציאה לחופשה חריגה.

ראשיתו של ההליך בעתירה שהוגשה ביום 23/9/18. אז, ביקש העותר לצאת לחופשה חריגה "לרגל לידת בנו".

בתגובתה, ביקשה המשיבה להורות על מחיקת העתירה על הסף. המשיבה ציינה כי בנו של העותר נולד לפני 3 שנים, ביום 29/9/15 כך שהנימוק לבקשה "לרגל הולדת בנו" יש בו כדי להטעות. בנוסף לכך, ציינה המשיבה שהעותר לא מיצה את ההליך המנהלי ולא צירף תצהיר בתמיכה לבקשתו, בניגוד למתחייב מהוראות סעיף 4(ג1) לתקנות סדרי דין (עתירות אסירים), תש"מ - 1980.

ביום 26/9/18 הורה בית המשפט (כב' השופט סבאג) על מחיקתה של העתירה.

העותר פנה לבית המשפט בבקשה לעיון מחדש. העותר טען כי בית המשפט לא היה מוסמך להורות על מחיקת העתירה מבלי שייקבע דיון במעמד הצדדים. עוד טען העותר כי מדובר באירוע טכסי/דתי שמצדיק יציאה לחופשה חריגה.

בהחלטה מיום 8/10/18 הורה כב' השופט סבאג כי הדיון בבקשה יתקיים בפני המותב הדן בעתירות אסירים.

ביום 18/10/18 התקיים דיון במעמד הצדדים.

העותר מרצה עונש מאסר פלילי של 6 שנים ו - 11 חודשים החל מיום 31/8/15, לאחר שהורשע בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה, החזקת סכין שלא כדין והפעלת מאסר על תנאי. מועד סיום ריצוי המאסר - 30/7/22. זהו מאסרו

עמוד 1

השלישי. העותר מסווג לקטגוריה ב/1, מוגדר כמשויך לכתפיית פשע.

בתגובה לטענת העותר כי האירוע שבו מבקש העותר להשתתף הינו טכס דתי "אל עקיקה", צירפה המשיבה את התייחסות הרב הראשי של השב"ס, לפיה אכן מדובר בטכס המבוסס על ההלכה המוסלמית הקובעת כי טכס זה יש לקיים כשהנולד הוא בן 7 ימים, 14 יום או 21 יום. ככל שהטכס איננו מתקיים במועדים אלה, אין זמן נקוב בהלכה לקיום הטכס, וניתן לקיימו בכל זמן.

הרב הראשי לשב"ס ציין בהתייחסותו כי התייעץ עם השייח' זיאד אבו שוח מהמחלקה לדתות אחרות במשרד הפנים.

המשיבה טוענת כי ביום 29/9/18 התקבלה החלטה מנהלית הדוחה את בקשתו של העותר, זאת בשל התנגדות גורמי היחידה והמודיעין.

גורמי המודיעין מציינים שהעותר משתייך לכתפיית פשע מיפו, יש לו סכסוכים רבים עם כתופיות פשיעה יריבות בחוץ. בנוסף לכך, קיים בעניינו חמ"ן שלילי ועדכני המצביע על פעילות פלילית בחוץ ומעורבות שלילית בתוך כותלי הכלא. משטרת ישראל מתנגדת להוצאת העותר לחופשה חריגה על בסיס מידע שלילי עדכני. האסיר טרם מיצה את ההליך הטיפולי.

המשיבה הציעה לעותר לקיים את הטכס בין כותלי בית הסוהר.

בדיון טען ב"כ העותר כי האסיר ריצה כבר כמחצית מעונש המאסר - יותר מ - 3 שנים. השתלב בחינוך, באגף נקי מסמים, בדיקות השתן נקיות, אין לחובתו עבירות משמעת. התנהגותו בכלא חיובית. נמצא מתאים לשילוב בפרויקט ייעודי. הגדרתו כמשויך לכתפייה הוסרה. העותר הדגיש את חשיבות הטכס הדתי.

המשיבה טוענת כי הגדרתו כמשויך לכתפייה לא הוסרה ובהחלטה שיפוטית מלפני כחודשיים קבע בית המשפט שלא נפל פגם בהחלטת המשיבה לסווגו כשייך לארגון פשיעה. בניגוד לטענת העותר, לחובתו עבירת משמעת משנת 2018 והוא נשפט משמעתית והוזרז אזהרה חמורה.

במהלך הדיון עלתה האפשרות שהמשיבה תבדוק שוב את עמדתה, לאחר שהעותר הצהיר שהוא מוכן לכל הגבלה שתקבע ובכלל זה שהמשתתפים באירוע יהיו בני משפחה מקרבה ראשונה בלבד, וכי מקום האירוע ייקבע בתיאום עם המשיבה במקום שהוא **קרוב** לבית הסוהר ובכל מקרה לא בעיר יפו.

בתגובה המשלימה שהוגשה לאחר הדיון הודיעה המשיבה כי הנושא נבדק בשנית על ידי הגורמים המנהליים הרלוונטיים. בתום הבדיקה הוחלט שלא לשנות את ההחטה המנהלית ולא לאשר לעותר, לעת הזו, יציאה לחופשה.

לטענתה, קיום הטכס, אף בתנאים כפי שהוצעו עלול לסכן את שלום הציבור. גורמי המודיעין שבים ומציינים שהעותר משויך לכתפיית פשיעה המסוכסכת עם כתופיות אחרות. קיים בעניינו חמ"ן שלילי.

בין "האורחים" שהעותר ביקש שישתתפו בטכס, נמצאים אסירים לשעבר שלחלקם חמ"ן שלילי עדכני, חלקם מוגדרים כמסוכסים איתו. מודיעין שב"ס ממליץ שלא לאשר חופשה חריגה, גם לא במגבלות שהציע העותר.

משטרת ישראל מתנגדת גם היא.

גורמי הטיפול בשב"ס מציינים כי לא ניתן בשלב זה לאיין את מסוכנותו של העותר. הוא נמצא בשלב ראשוני מאוד בטיפול ואיננו מומלץ לחופשות, לרבות חופשה חריגה. גם מפקד בית הסוהר לא ממליץ על יציאה לחופשה.

תגובת העותר לתגובה המשלימה של העותר :

- המקום שהוצע על ידו לקיום האירוע מועצת בסמה/ מעאויה, רחוק מת"א יפו.
- לעותר אין התנגדות שאותם אורחים מוצעים שהם אסירים לשעבר או שקיים לגביהם חמ"ן שלילי, לא ישתתפו באירוע .
- הטענה כי חלק מהאורחים המוצעים מסוכסים איתו הינה מופרכת.

דין

במחלוקת שבין הצדדים לגבי השאלה האם טכס "אל עקיקה" הנהוג אצל בני העדה המוסלמית נכנס לגדר התנאים המאפשרים "חופשה חריגה". נראה לי שהתשובה לכך הינה חיובית.

בפסיקה המעודכנת האחרונה של בית המשפט העליון באשר לאירועים ולמועדים היכולים להוות הצדקה למתן "חופשה חריגה", יש לנהוג בגמישות, גם לגבי המועדים וגם לגבי מהות האירוע, ככל שאלה מתיישבים עם **תכלית החקיקה**.

העובדה שבמקרים בהם הטכס לא התקיים במועדים שנקבעו בהלכה (7 ימים, 14 יום, 21 יום) אין מועד אחר מחייב מבחינה דתית וניתן לקיימו בכל עת, אין פירושה שיש לדחות את הטכס עד אחרי שהאסיר ישתחרר.

כאשר מדובר במצווה דתית, הרי שיש לקיימה ככל הניתן, במועד המוקדם האפשרי.

בנסיבות המקרה שבפני, לא מצאתי הצדקה לקבל את העתירה, למרות שמדובר באירוע הנכלל בתנאי הסף למתן חופשה חריגה.

מועד עריכת הטכס איננו "קשיח". הגם שמוטב לקיימו מוקדם ככל הניתן, הרי שאם לא מתאפשר הדבר, ניתן לקיימו במועד אחר מבלי שהדבר ייחשב לפגיעה או לזילות המצווה הדתית.

המשיבה מציינת כי לעת הזאת לא ניתן לאשר חופשה.

כידוע, מתן חופשה, לרבות חופשה חריגה, איננה זכות מוקנית, אלא פריווילגיה הניתנת לאסיר.

מתן ההטבה מותנה בהתנהגות חיובית בכלא, ובהעדר מסוכנות.

על פי חוות דעת הגורמים המקצועיים המוסמכים, לעת הזאת היציאה לחופשה, ולו בתנאים מחמירים, כפי שהוצע עלולה לסכן את שלום הציבור.

גם גורמי הטיפול מציינים שהעותר נמצא רק בשלב ראשוני של טיפול ועדיין לא ניתן לאיין את מסוכנותו.

בנסיבות אלה, נראה לי שההחלטה המנהלית הינה סבירה ומבוססת ואין להתערב בה.

יש לקוות שעם התקדמות האסיר בהליך הטיפול וככל שתפחת מסוכנותו, ניתן יהיה לתת משקל גדול יותר לשיקול ההומאני ולאפשר לעותר לצאת לחופשה חריגה.

ככל שהעותר יקבל את ההצעה החילופית של המשיב לקיים את הטכס בתוככי הכלא במבנה בו נהוג לקיים אירועים דומים של אסירים, יודיע העותר למשיבה על כך.

העתירה נדחית.

ניתנה היום, כ"ד חשוון תשע"ט, 02 נובמבר 2018, בהעדר הצדדים.